

عکس: حاتمی

در گفت و گو با رئیس سازمان بیمه سلامت مطرح شد

۴ عامل نقش آفرین در نظام سلامت

نیره حسینی

**شاخصه یک نظام سلامت موفق چیست؟
آیا کشورهایی را سراغ دارید که از این نظام
موفق پر خوردار باشند؟**

یک نظام موفق سلامت نظامی است که بتواند با کمترین منابع مالی بیشترین خدمات را پوشش دهد و رضایت مندی مردم را به همراه داشته باشد. بر اساس گزارش های سازمان بهداشت جهانی کشور انگلیس توانسته است به این سطح از نظام سلامت برسد.

- نظام سلامت انگلیس چه سطوح و بخش هایی را در بر می گیرد؟

در این کشور خدمات سلامت، مشاوره سلامت و بهداشت، ویزیت، درمان، جراحی ها و موارد مختلف حوزه سلامت همگی در نظام اجرای پزشک خانواده لحاظ شده است. در این نظام حتی زمانی که بیمار خودش نتواند سراغ پزشک خانواده یا منبع ارائه خدمات برود پزشک خانواده خود را مکلف می داند بر بالین بیمار یا فرد خدمات گیرنده حاضر شود.

- مصادیق بیشتری را از مواردی که نظام سلامت انگلیس تحت پوشش و حمایت خود قرار داده است، بیان کنید.

بخش زیادی از خدمات درمانی در این کشور تحت پوشش و حمایت قرار دارند و از بیمه برخوردارند؛ حتی خدمات دندانپزشکی که بیشتر کشورها از حمایت بیمه ای آن ها سرباز زده اند، در این کشور برای گروه های سنی خاصی حمایت می شود؛ یعنی کودکان و افراد بالای ۶۰ سال که به طور کامل تحت پوشش قرار می گیرند.

- طیفی که بین این دو گروه قرار دارند، چگونه است؟

نسبت به مشاغل و متناسب با درآمد آن ها؛ در صدهای متفاوتی از حمایت برخوردار می شوند. مثلاً برخی گروه ها از ۲۵ درصد، گروه های دیگر ۵۰ درصد یا ۷۰ درصد حمایت برخوردارند،

البته این سطح بندی فقط در موضوع دندانپزشکی مطرح می شود، این گونه مدیریت هم به این دلیل قابل اجراست که منابع درآمد آن ها مشخص است ولی ما با گذشت چند سال هنوز نتوانسته ایم گروه های خاصی را از مسیر دریافت یارانه در موضوع «هدفمندسازی یارانه ها» حذف کنیم. با این توضیحات اثرگذارترین نظامی که هم از منابع مردم و هم از منابع عمومی صیانت می کند، سیستم NHS انگلیس (سیستم سلامت ملی) است.

- در سایر کشورها چه نظام هایی در این خصوص اجرا می شود؟

در دیگر کشورهای اروپایی نیز همین نظام اجرا می شود ولی هنوز به این درجه از اثربخشی نرسیده اند، مانیز بر این اساس سعی می کنیم ایران را با کشورهای آسیایی همتر از خودمان مقایسه کنیم.

یعنی کشورهایی که سطح درآمدی آن ها مانند جامعه ماست که در این زمینه ۲ کشور قابل توجه است: کره جنوبی و ترکیه که استقرار نظام سلامت در آن ها حتی تا ۱۰ سال طول کشیده است.

در کره جنوبی همه خدماتی که ارائه می کنند بر اساس راهنماهای بالینی است به عنوان مثال این طور نیست که یک متخصص برای یک بیمار تشخیص ضرورت جراحی بدهد و متخصص دیگری به انجام اقدامات فیزیوتراپی توصیه کند؛ آن جا شاخص ها کاملاً مشخص هستند و اقداماتی مثل انجام ام آر آی، سی تی اسکن، گرفتن نوار قلب یا مغز و موارد مشابه تنها در موارد ضروری انجام می شود، ولی بر اساس بررسی ها و جمع بندی هایی که سازمان بیمه سلامت انجام داد، متوجه شدیم نتیجه ۵۰ درصد نوار مغزی که از سوی متخصص داخلی یا متخصص مغز و اعصاب توصیه شده طبیعی بوده است.

اهمیت نظام سلامت در یک کشور از ابعاد مختلفی قابل بحث و بررسی است که از جمله آن ها می توان به رشد اقتصادی و تاثیر سلامت بر آن اشاره کرد. در یک جامعه هر چه قدر نیروی انسانی از سلامت بیشتری برخوردار باشند، هزینه های درمانی آن کشور نیز کاهش می یابد؛ در چنین فضایی فرصت سرمایه گذاری و هزینه کردن اعتبارات کشور در مسیر تولید و رشد اقتصادی افزایش می یابد. متأسفانه در سال های گذشته آن گونه که باید به این بحث توجه کافی نشده است و هزینه های زیادی در مسیر درمان و رسیدگی به بیماری افراد جامعه صرف شد که به شیوه فزاینده ای در حال گسترش است. طرح تحول نظام سلامت که نزدیک یک سال از آغاز اجرای آن در کشور می گذرد با در نظر گرفتن ابعاد مختلف نظام سلامت سعی دارد به سطح منطقی و قابل قبولی برسد تا به نقشی اثربخش در تامین سلامت جامعه با اجرای ساختاری مناسب و موفق دست یابد. به طور قطع یکی از پیش نیازهای این کار، مطالعه نمونه های موفق دنیا در زمینه نظام سلامت و نیز بیمه های درمان است. برای تبیین این موضوع با دکتر انوشیروان محسنی بندپی، رئیس سازمان بیمه سلامت کشور گفت و گویی داشتیم.